

DE SPIEGEL

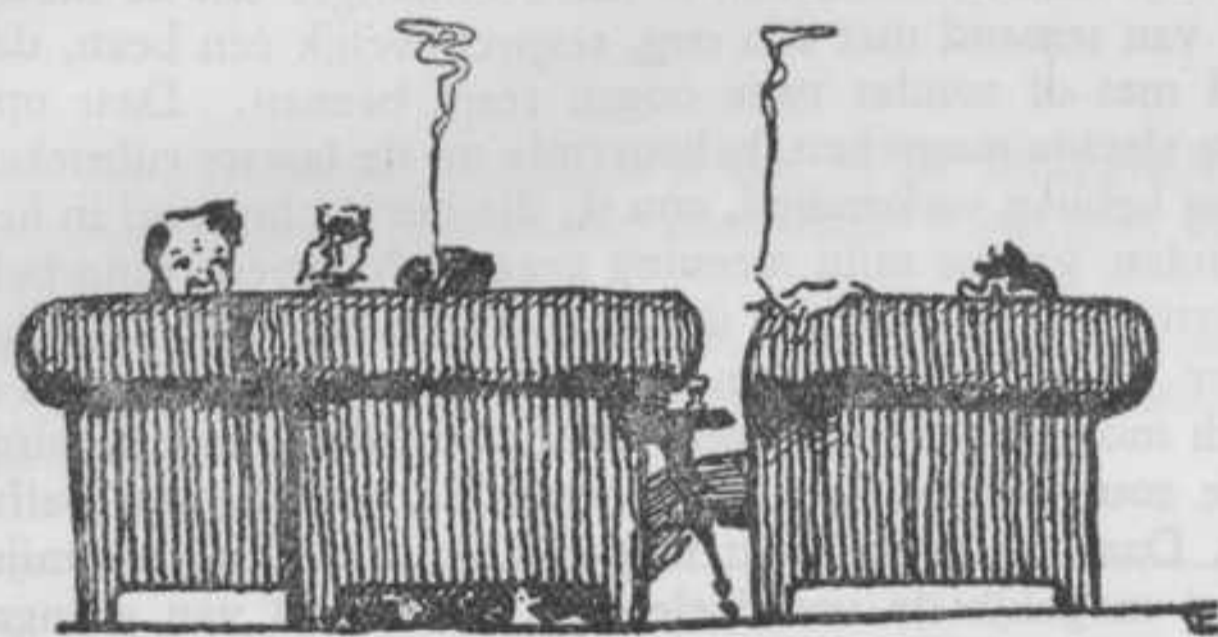
OFFICIEEL ORGAAN VAN HET DELFTSCH STUDENTENCORPS
EN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN

REDACTIE: HOOFDREDACTEUR: J. C. L. BAUDUIN, THESAURIER: E. Ch. CAMPIONI.
W. HULSHOFF POL, H. H. BOURDREZ, W. B. KLOOS, J. P. BOURDREZ, A. F. DE BOOY.

VERSCHIJNT DES VRIJDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. — DE JAARGANG LOOPT VAN SEPTEMBER
TOT SEPTEMBER. — DE LEDEN VAN HET D.S.C. ONTVANGEN HET BLAD GRATIS. — ABONNEMENT VOOR
NIET-LEDEN f4.50 PER JAAR. — LOSSE NUMMERS f0.25. — ADVERTENTIËN PER GALJARDREGEL 12½ CENT.

UITGAVE EN ADMIN. BOEKHANDEL & DRUKKERIJ W. D. MEINEMA - HIPPOLYTUSBUURT 4 - DELFT.
3e JAARGANG ————— VRIJDAG 19 NOVEMBER 1926 ————— 14 BLZ. No. 11

XVIIE LUSTRUM SOCIËTEIT PHOENIX

Zoals het waar is, dat het Delftsche Studenten-Corps, leeft in hare vereenigingen, en door deze tot bloei wordt gebracht, zoo is het ook waar, dat de Sociëteit Phoenix onder deze vereenigingen de belangrijkste plaats inneemt. Nu deze Vereeniging haar 80-jarig bestaan viert, voelt de Redactie zich gedrongen, deze gelegenheid aan te grijpen, om eenige woorden van oprechte dankbaarheid, en sympathie te richten tot het huidige bestuur, dat de Sociëteit Phoenix verpersoonlijkt en vertegenwoordigt. Het ligt niet in de bedoeling van de Redactie hier eenige traditioneele gemeenplaatsen ten beste te geven, doch wèl om de gevoelens van het geheele Delftsch Studenten-Corps in deze regelen te vertolken.

De Redactie meent dan ook uit naam van alle leden van het D.S.C. te spreken, wanneer zij de Sociëteit Phoenix hartelijken dank betuigt, voor hetgeen zij voor de leden is, voor al hetgeen zij voor de leden doet. De Redactie denkt hierbij niet alleen aan de materiele verzorging die, hoe voortreffelijk ook, toch niet het belangrijkste mag heeten; zij doelt hier meer bepaald op datgene, wat de Sociëteit Phoenix verre verheft boven een goed restaurant of café, n.l. de gelegenheid, die de Sociëteit Phoenix biedt aan het studentenleven om zich ten volle te ontwikkelen.

Gij, lezer, behoeft maar te denken, aan die avonden, waarop een enkele lamp slechts nog aan was, in de voorzaal, of het haardvuur grillige schaduwen deed spelen op de zware gordijnen, het stemmige

plafond, en gijzelf gezeten waart in een kleinen vriendenkring, waarin allen vervuld waren van dat onbestemd behaaglijke gevoel, dat gezelligheid is. Op zulk een avond is het, dat die bepaalde sfeer wordt geschapen, waardoor de groote, schoon dikwijls onuitvoerbare ideeën ontstaan, die kenschetsend zijn voor het ongebreideld jeugdig gemoed. Wel schoon is het, te weten dat gij alléén op uw eigen Sociëteit de gelegenheid hebt, al wat in u is te ontwikkelen, en te ontplooien.

Maar ook denkt gij, met ons, aan die oogenblikken, waarop de zalen vol zijn van het stemmingsgedruisch der leden, van het rumoerig bewegen van hem die zich geven aan de vreugde van het feest, waaraan gij zelf ook meedoet. Het is dan, dat wij ons één weten, dat onze persoonlijkheid voor een oogenblik opgaat in de massa; het is dan, dat wij zijn één corps, één macht, één geest.

Dat is het wat wij bereiken in de zalen van de Sociëteit Phoenix, en het is daarom, dat wij het bestuur ermee gelukwenschen, dat het haar gegeven is, het XVIIe van de Sociëteit Phoenix harer waardig te vieren.

DE REDACTIE.

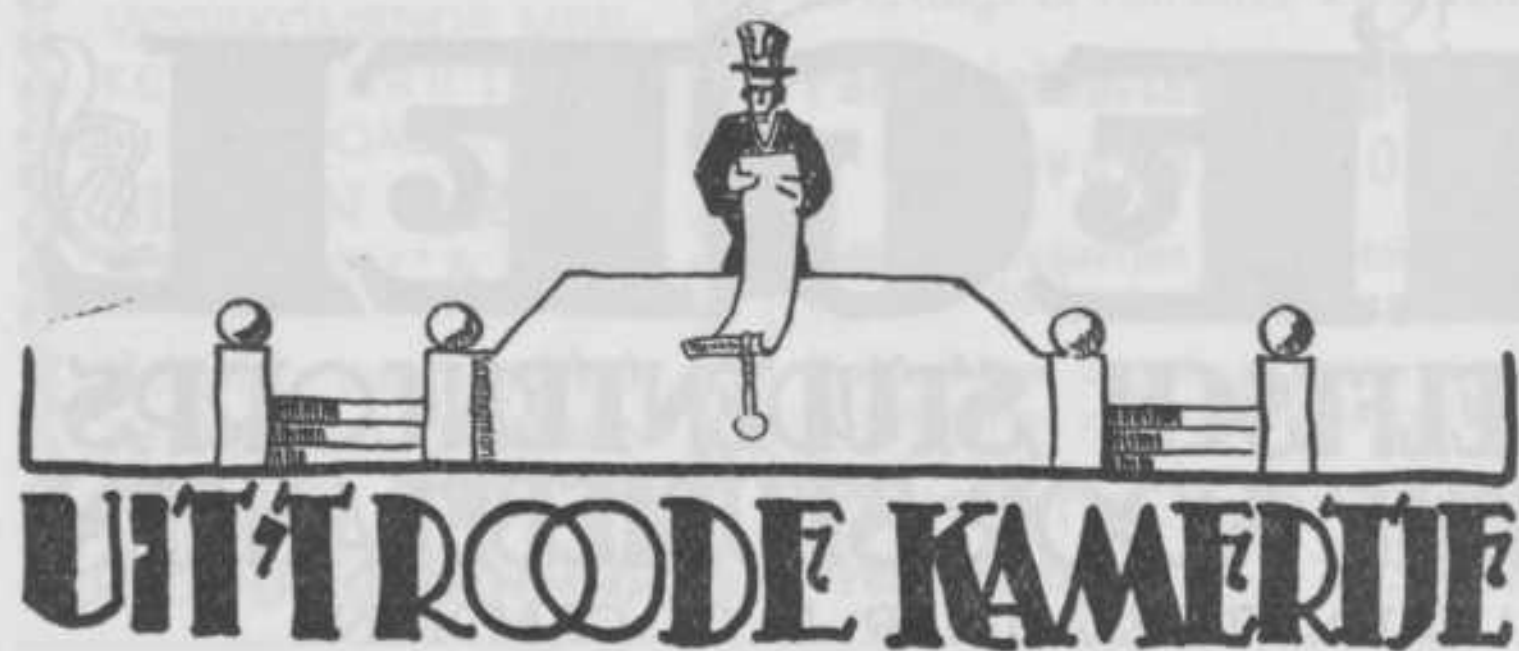
EINDE...

ALMANAK 1927.

BAH!

t.t.

DE ALMANAK-REDACTIE.

De Stem- en Schouwborg-Commissie maakt bekend, dat gekozen zijn tot leden van den Senaat van het Delftsch Studenten Corps de Heeren:

J. C. L. Bauduin	<i>President.</i>
J. W. Th. van Erp	<i>Secretaris.</i>
P. J. C. Vos	<i>Thesaurier.</i>
H. J. Stokvis	<i>Archivaris.</i>
Tj. James	<i>Commissaris.</i>

Tevens maakt de Commissie bekend, dat door den Senaat candidaat is gesteld voor de functie van Vice-President van de Commissie tot Redactie van den Delftschen Studenten Almanak den Heer

Th. A. Resink.

en voor Secretaris van de Stem- en Schouwborg-Commissie de Heer

L. L. W. van Soest.

Namens de Stem- en Schouwborg-Commissie

H. FRANCO, *Commissaris.*

De Senaatsoverdracht zal plaats hebben in Openbare Senaatsvergadering op Woensdag 24 November a.s., des namiddags ten 7½ ure op de Bibliotheek van de Sociëteit „Phoenix”.

De Heer J. M. Ledebor is aangewezen als Delftsch deelnemer aan de reis door Engeland, georganiseerd door de National Union of Students.

Namens den Senaat van het D.S.C.

G. LEVERLAND, *Secretaris.*

ONZE ENQUETE OVER VERLOVINGEN IN DEN STUDENTENTIJD.

Van verschillende zijde mochten wij nog bijdragen over dit onderwerp ontvangen, o.a. van:

De Heer Leopold.

Zeer geachte Redactie,

Met bezwaard gemoed voldoe ik aan Uw geëerd verzoek, enkele woorden te wijden aan het door U aanhangig gemaakte onderwerp: „Verloving gedurende den Studententijd”. En wel daarom gevoel ik mij bezwaard geachte Redactie, omdat ik de vrees koester, dat ik me niet geheel kan opwerken tot dat hooge standpunt, waarop eenige Uwer mederedacteuren benevens enkele gewone corpsleden,

toen ze de vorige week hun oordeel omtrent dit alleszins belangrijke onderwerp kenbaar maakten.

Het is namelijk mijn bedoeling de zaak uit een louter materieel standpunt te bekijken. Mijn kroegbeer, geachte Redactie is namelijk zeer hoog.

Ik zocht, en pijnigde mijn hersens dagenlang tot mijn blik viel op de door U ingestelde enquête. Toen werd het me opeens duidelijk welken weg ik zou moeten inslaan om uit deze financieele impasse te geraken. Wat had ik namelijk anders te doen dan me te verloven. Kan toch een verloofd man ooit lijdende zijn aan hooge kroegbeeren? Neen, immers:

Hij brengt zijn Zondagen door in de heerlijk huiselijke familiekring van zijn meisje. Dit scheelt hem een weekend (met de daaraan verbonden kosten) in Delft.

Hij bedrinkt zich niet en is aanhanger van een meer regelmatige levenswijze, teneinde zijn uiterlijk een zekere mate van frisheid te doen behouden.

Ten slotte, geachte Redactie, zal zoo'n jongmensch zich niet te buiten gaan aan dure, spontane feestjes met zijn vrienden in en buiten de Sociëteit.

Ge ziet dus dat de financieele voordeelen van een verloving groot zijn.

Ach, geachte Redactie, was ik maar verloofd!

R. L. Leopold.

De Heer J. C. L.

Waar de meeste studenten te jong zijn en veel te weinig levenservaring hebben om dergelijke onherroepelijke en beslissende stappen te doen als een verloving is, ben ik er tegen.

Studenten neemt U met stelligheid voor U nimmer te verloven, mocht gij het dan later eventueel toch doen, dan kunt ge er zeker van zijn dat zij zeer rijk is, of dat gij haar bijzonder liefhebt!

J. C. L.

De Heer H. J. Kist.

Geachte Redactie,

Naar aanleiding van Uwe enquête het volgende:

Als men verschillende meeningen wil hebben over een glazen oog of een houten been, dan is het doelmatiger om de meening te vragen van iemand met één oog, respectievelijk één been, dan van iemand met of zonder twee oogen resp. beenen. Daar op Uwe enquête slechts mensen, behoorende tot de laatste rubrieken hun meening hebben verkondigd, zou ik, die me koning voel in het land der blinden, gaarne mijn meening zeggen. Maar één ding belet me openhartig te zijn. Dit ding is niet mijn meisje, maar het volgende: wanneer ik het voor van een engagement zou opnemen zou iedereen zich morgen gaan verloven. Daar dan iedereen op dezelfde dag receptie zou houden, zou op niemand z'n receptie een Delftenaar komen. Daar dit laatste niet mogelijk is, is het mij tot mijn spijt ook niet mogelijk de voordeelen op te noemen van geëngageerd zijn als student.

KIST.

EEN NEDERLANDSCH BELANG.

Het is steeds een goed principe geweest, dat het D.S.C. zich zooveel mogelijk buiten politieke aangelegenheden heeft gehouden. Doch thans, nu er algemeene Nederlandsche belangen zullen worden geschaad, indien het verdrag met België in dezen vorm wordt aangenomen, meent ondergeteekende, dat het thans op den weg, ook van Delftsche Studenten ligt, zich nu wel in deze politieke kwestie te mengen, en protest aan te tekenen tegen dit verdrag.

Immers, wanneer dit verdrag zou worden aangenomen en over 10 à 20 jaar de ernstige nadeelen, die er aan verbonden zijn, pas ten volle aan het licht komen, zullen het velen der nu studeerenden zijn, die de moeilijkheden daarvan in hun werk zullen ondervinden. Ondergeteekende meent nu het best te kunnen protesteeren in den vorm van een adres, te richten aan de Leden van de Eerste Kamer.

Zij, die dit adres willen onderteekenen, en wij vertrouwen dat het er velen zullen zijn, kunnen dit doen op lijsten waarmee op de Sociëteit Phoenix rondgegaan zal worden.

DE REDACTIE.

VRIJE STUDIE.

Volgende week Dinsdag, 23 November zal Huib Luns een voordracht met lichtbeelden houden over Giotto en Pisano, twee Italiaansche schilders uit de vroeg-Renaissance periode.

Een ieder, die zich de lezing van denzelfden spreker herinnert, die deze het vorige jaar over den groei van het beeldendvermogen in de schilderkunst juist in Italië en ook in diezelfde periode heeft gehouden zal niet nalaten zich a.s. Dinsdagavond naar de Bibliotheek van de T. H. te begeven.

Voor een ieder, die zijn laatste voordracht over de ontwikkelingsgeschiedenis van het costuum bijwoonde is het overbodig over de persoon van Huib Luns nog iets te zeggen. Zijn enthousiasme en vuur, die hem echter nooit iets doen zeggen, dat hij niet verantwoord kan, doch een ieder overtuigen en meeslepen, leggen voldoende getuigenis af van de liefde die hij voor zijn onderwerpen voelt.

Maar wel willen wij hier nog aan toevoegen, dat hij tot deze periode, die onmiddellijk voorafgaat aan die waarin de uitdrukkingmiddelen der schilderkunst volmaakt werden, zich het meest aangehouden voelt, mede omdat ook in dien tijd de schilderkunst zoo rijk van inhoud was.

De twee schilders, die thans besproken zullen worden, zijn wel de grootste uit die fase der kunstgeschiedenis.

Over Giotto melden wij nog, dat hij o.a. zeer beroemd en bekend is om de 28 tafereelen uit het leven van Franciscus van Assisi in de kerk te Assisi in zijn jeugd schilderde.

Als wij bedenken dat deze ook buiten de Roomsche Katholieke Kerk zoo bewonderde Heilige, dit jaar zijn jubeljaar heeft dan doet dit feit zeker nog de belangrijkheid van deze lezing verhoogen.

Dinsdag 23 November, 's-avonds 8 uur in de Bibliotheek der T. H. Voordracht met lichtbeelden door Huib Luns over Giotto en Pisano.

Introducties kunnen voor niet-leden van het D.S.C. aangevraagd worden bij den Secretaris, den heer C. J. Asselbergs, Koornmarkt 11.

„LAGA”.

Het Bestuur van de D.S.R.V. Laga maakt bekend dat Zondag 28 November gelegenheid wordt gegeven tot het afleggen van de vaardigheidsproef.

Men wordt verzocht zich tijdig op te geven.

APOLLO.

Het bestuur maakt aan de leden bekend, dat het Heerenconcert zal plaats vinden op Donderdag 25 November.

DELFTSCHE STUDENTEN MOTORCLUB.

Op Dinsdag 23 November zal een wedstrijd gehouden worden in Rijksdorp. Nadere bijzonderheden worden zoo spoedig mogelijk bekend gemaakt.

Ter gelegenheid van de automobiel-tentoonstelling te Brussel van 4—15 Dec. a.s. zal op een nog nader bekend te maken datum daarheen een clubtocht georganiseerd worden.

De leden worden eraan herinnerd dat hiervoor noodig zijn: Een internationaal rijbewijs, een indentiteitskaart, een N.L.-plaat en een plaatje voor gegevens. Deze zaken zijn verkrijgbaar bij het Secretariaat der K.N.U.V., 2e v. d. Boschstraat 38, 's-Gravenhage.

De K.N.M.V. houdt Zaterdag 27 en Zondag 28 Nov. a.s. hare kampioensritten zowel voor Personeel als Clubkampioenschap. De rit is \pm 900 K.M. lang, begint Zaterdagmorgen 7 uur en eindigt Zondag in den namiddag. Het reglement en het inschrijfbiljet worden opgenomen in het „Motorrijwiel” van 18 Nov. a.s.

De leden van de D.S.M., die in deze wedstrijd willen starten worden verzocht dit voor Maandag 22 Nov. a.s. op te geven aan de Secretaris der D.S.M.

Namens het Bestuur,

A. W. DE BROEKERT,

Secretaris.

D.S.V.C.

Het Bestuur stelt de volgende cadidaten:

A. F. Kremer	President.
W. W. Kalis	Secretaris.
J. M. Böeseken	Thesaurier.
H. M. A. v. Berkel	Commissaris A.
F. Prakke	Commissaris B.

D.S.H.C.

Door een vergissing is de vorige week medegedeeld dat op Dinsdag geoefend wordt — dit is fout — Donderdags van 12—2 oefenen.

DIETSCH STUDENTEN-VERBOND AFD. DELFT.

Excursie op Zaterdag 27 Nov. a.s., naar Haarlem, ter bezichtiging van het Frans Hals-museum, onder leiding van den directeur, den heer H. H. Gratama.

Programma:

Vertrek Delft: 9.27 uur v.m. Aankomst Haarlem: 10.32 uur v.m. **Bezichtiging van het museum.** Daarna **gemeenschappelijke lunch** in café-restaurant Brinkman, Groote Markt. (Deelname lunch naar verkiezing).

Deelnemers worden verzocht zich op te geven bij den secretaris, O.D. 209, vóór Donderdag 25 November. Tevens op te geven of aan den lunch zal worden deelgenomen.

Namens het Bestuur,

J. L. VAN VERRE, secretaris.

O. D. 209.

Th. VAN LEIPSIG
Wijnhaven hoek
Peperstraat.

**ALLE TEEKENBE-
NOODIGDHEDEN
DICTAATCAHIERS
VULPENHOUDERS
VOOR ELKE HAND**

Techn. Teeken- en Dictaten- bureau Lengkeek-Ierschot

Stationsplein 22, Den Haag
(hoek Jan Blankenstraat)

Dictaat Brugbouw (Prof. Kist)	f 10.—
„ Landmeten en Water- passen (Rep.)	4.—
„ Kleinste Vierkanten (Rep.)	4.—
„ Bestekken en Begroo- tingen (Prof. Visser) „	4.—
„ Toegepaste Mecha- nica (Prof. Biezeno) „	10.—
„ De Grapho — Statica (Prof. Biezeno)	4.—
„ Turbines (Prof. Dijk- hoorn)	4.—
„ Kennis van Bouw- stoffen (Prof. Visser) „	12.50
„ De Architectuur (Prof. Schoemaker)	13.50

Gereed 1 Januari 1927.

Dictaat v. Mourik Broekman. „
Gereed 1 Dec. a.s.

Albums voor Excursie Foto's

Zoo even ontvangen
speciale albums in
boekvorm voor den
prijs van **f 1.75**

Alleen verkrijgbaar:

Delftsche Fotohandel

Fred. Alex. Albers
OOSTPLANTSOEN 10

Speciale sortering
voor de St. NICOLAAS

Boekhandel & Drukkerij
W. D. Meinema, Delft

Verschenen:

Prof. H. TER MEULEN
en

Dr. J. HESLINGA

**Nieuwe Methoden
voor Elementair-
analyse**

Prijs f 1.25

Zooeven verscheen:

AANVULLING

Prijs f 0.50

TECHN. HOOGESCHOOL

De promotie tot doctor in de technisch wetenschap van den Heer Ir. F. J. Faber, op 12 dezer geschiedde met lof!

Scheepsbouwkundig Ingenieur.

Geslaagd voor het ingenieurs-examen voor scheepsbouw. ing.: W. van Osselen.

Electrotechnisch Ingenieur.

Geslaagd voor het kandidaats-examen voor electrotechn. ingen.: B. J. van Hardenberg.

Civiel-ingenieur.

Geslaagd voor het candidaatsexamen voor civiel-ingenieur: H. M. J. Hol; T. W. Hommers; Th. A. Resink; J. Schreuders.

Wijzigingen in den Lesrooster cursus 1926—1927.

Het college T2 en W4 van Prof. L. A. van Royen, dat verplaatst was van Donderdag 1—2 naar Maandag 1—2, zal thans gegeven worden op Zaterdag 10—11, zoodat de studenten T4, die door de eerstgenoemde roosterwijziging verhinderd waren het college te volgen, dit thans weer kunnen doen.

Prof. Ir. W. Schermerhorn maakt bekend, dat hij verhinderd is van 22 tot 27 November a.s. college te geven.

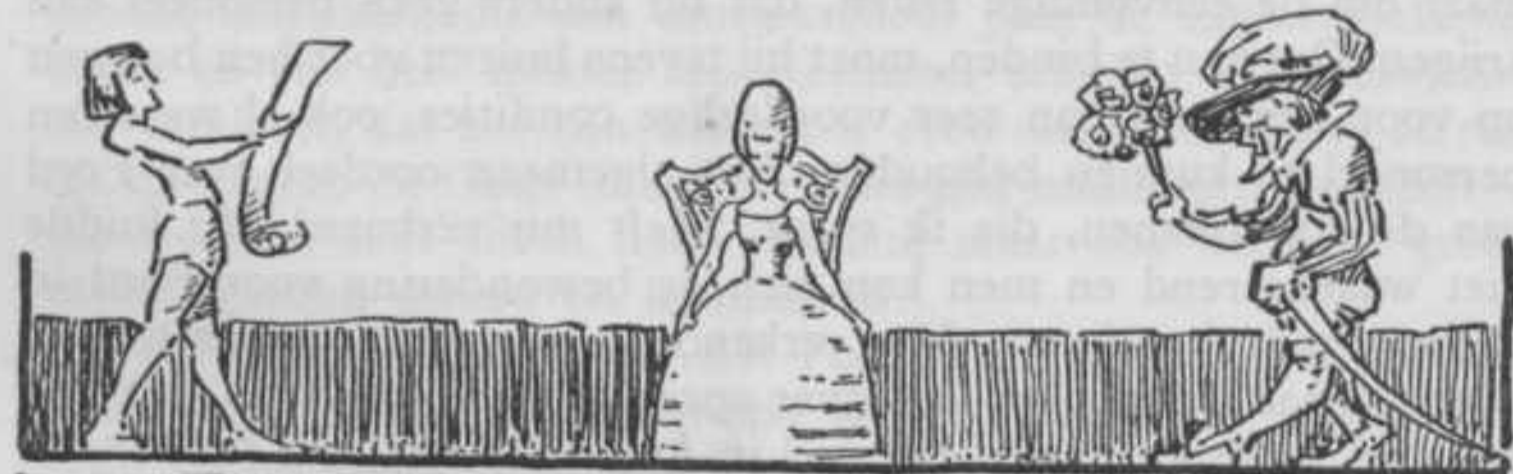
De oefeningen gaan evenwel door.

De colleges Landmeten zullen worden ingehaald op Zaterdag 20 November a.s. van 1—2 uur en op Zaterdag 4 December a.s. van 1—2 uur.

Prof Ir. C. B. Biezeno is Maandag 22 November 1926 verhinderd college te geven.

Prof. T. K. L. Sluyterman maakt bekend, dat de donkere kamer in het Gebouw van Decoratieve Kunst met de meest voorkomende benodigdheden is orde is gemaakt.

Bouwkundige studenten, die voor eigen photographisch werk van deze inrichting wenschen gebruik te maken, kunnen zich aanmelden bij den bediende J. Hulsinga, Oude Delft 75.

FEUILLETON

INDRUKKEN VAN EEN HOLLANDSCH INGENIEUR TIJDENS EEN REIS DOOR DE VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

(Slot.)

Waar er, zooals uit het voorgaande is gebleken, in het bedrijfsleven een opvatting over werken en over kiezen van leiders bestaat, die weldadig aandoet, als men uit Holland komt, wekt het geen verwondering, als men ziet hoe schitterend de groot-industrie is georganiseerd.

Hoewel directie, ingenieur en administratief personeel van een Amerikaansche onderneming veel minder onderlegd zijn dan in Holland het geval is, bereiken zij veel meer en hebben zij een veel gemakkelijker taak in hun werk dan bij ons. Zij bereiken veel meer door de gunstige, algemeene toestanden, als: geen overbevolking, rijkdom van den bodem, volop grondstoffen, groot afzetgebied, nog geen overproductie en geen belemmerende, sociale wetgeving! Zij werken veel gemakkelijker, omdat hoog en laag elkaar op de meest faire wijze in het werk steunen, en doordat door het loyale karakter van den doorsnee-Amerikaan, de groote levenskansen en ruimer arbeidsveld, in het bedrijfsleven, ongunstige, menschelijke eigenschappen, als naijver, machtsmisbruik en willekeur, minder tot uiting komen dan in een klein land, waar door andere karakter-eigenschappen, gebrek aan kapitaal, overbevolking en minder groote

De Heer R. Guarnieri lector in de Italiaansche Taal- en Letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam heeft zich bereid verklaard 's-Maandagsavonds te \pm 8 uur in zaal 32 der T. H. een cursus van 20 lessen te geven in het Italiaansch, toegankelijk voor studenten en niet-studenten.

Het cursusgeld bedraagt respectievelijk f 10.— en f 30.—.

Zij, die zich hiervoor wenschen op te geven kunnen dit doen op de daarvoor bestemde intekenlijst in de keuken van het Hoofgebouw der T. H.

REPETITOREN

ANALYTISCHE, BESCHRIJVENDE MEETK. DIFFERENT. EN INTEGRAAL, Dr. A. van Thijn, ten Hovestraat 99, Den Haag.

ELECTROTECHNIEK bij Ir. R. Baggerman v. Leeuwenhoeksingel 2, Delft.

LANDMETEN GEODESIE, KL. VIERKANTEN, WISKUNDE, MECHANICA bij Ir. A. P. C. v. Beek, c.i., Thomsonlaan 31, den Haag, Nieuwe Plantage 77, Delft.

LANDMETEN, WATERPASSEN, GEODESIE, KL. VIERKANTEN bij Ir. E. W. A. Staring, v. Bleiswijkstraat 45, Den Haag.

NATUURKUNDE EN THERMODYNAMICA bij Dr. W. Mander-sloot, Poortlandlaan 5, Tel. 1119.

TOEGEPASTE EN THEORETISCHE MECHANICA THERMODYNAMICA, NATUURKUNDE bij Ir. R. J. Legger, ass. T. H. Toegep. Mech., Leeuwenhoeksingel 18, Delft.

STAATSRECHT EN ADMINISTRATIEFRECHT bij Mr. H. P. Bennowitz, Nieuwe Plantage 72, Tel. 1189, Delft.

THEORIE VAN MAXWELL, WISSELSTROOMTHEORIE bij Dr. U. Ph. Lely, van Blankenburgstraat 17, Den Haag. Telefoon 36000.

TOEGEPASTE MECHANICA voor E. W. S. en M. bij J. J. Koch, ass. T. H. Hugo de Grootstraat 79.

WISKUNDE, ook BESCHRIJVENDE MEETKUNDE bij Ir. W. J. Vollewens, c.i., (oud-assistent T. H.) Alexanderlaan 5 te Rijswijk (Z.-H.).

WISKUNDE, ook BESCHRIJVENDE MEETK. voor prop. examen bij J. Bosma, Leeraar Wisk. M.o K₁ en K_v, Valkenboschkade 547 den Haag

WISKUNDE, NATUURKUNDE, MECHANICA, KL. VIERKANTEN bij Dr. Ir. E. H. M. Beekman, Maarten Trompstraat 25

WISKUNDE, ELECTROTECHNIEK, WISSELSTROOMTHEORIE EN THEORIE VAN MAXWELL bij Ir. Th. J. Weijers, Goudenregenstraat 56, den Haag.

WIS- EN NATUURKUNDE, MAXWELL- EN WISSELSTROOMTHEORIE bij Ir. J. W. A. Lecluse, Willem de Zwijgerlaan 31, Den Haag.

levenskansen de zaken dikwijls zoo „narrow minded” worden behandeld. —

Het is dus verklaarbaar, dat de winsten in de industrieële ondernemingen in Amerika zoodanig zijn, dat steeds geld beschikbaar is voor uitbreiding en allerlei andere doeleinden en geen nieuw geld in het bedrijf behoeft te worden gestoken. Bij het enorme productie-vermogen der Amerikaansche fabrieken worden de meest kostbare machines en transportinrichtingen rendabel en door het voortdurend opvoeren der productie wordt een dusdanige verlaging van algemeene onkosten verkregen, dat de kostprijs zoo gering is, dat concurrentie zeer zwaar, zoo niet mogelijk wordt; ook wordt daardoor in ruime mate de uitvoer bevorderd, aangezien de vracht en andere kosten naar Europa er nog best bij kunnen, om voordelig te kunnen exporteeren. Voeg daarbij de doelbewuste politiek der Amerikaansche regeering, die allen import bemoeilijkt door hooge tarieven — en dus de Amerikaansche industrie ook nog kunstmatig beschermt — dan heeft men de verklaring voor de welvaart in het bedrijfsleven. Hoe verderfelijker ik deze tariefpolitiek ook acht, omdat zij de kiem in zich draagt voor een volgende wereldoorlog, zij komt aan het Amerikaansche volk in deze jaren ten goede, echter tot groot nadeel van de rest van de wereld! Tegenmaatregelen van de zijde van Europa zouden alleen internationaal zijn te organiseeren en dit zou, afgescheiden van andere onmogelijkheden toch reeds daarom niet te verwezenlijken zijn, omdat de meeste Europeesche landen financieel van Amerika afhankelijk zijn. Amerika heeft in dat opzicht dus niets te vrezen.

Een indruk van het productievermogen moge het feit geven, dat één groote scheepswerf aan de Hudson het in den oorlog had gebracht tot de aflevering van één grooten ijzeren zee-vrachtschooner per dag, geheel compleet met machines en kant en klaar voor de vaart. Thans liggen in de Hudson en in de Detroit River honderden van deze schepen te verroesten, die onder politieken invloed door het Gouvernement niet worden verkocht, opdat de industrie geen concurrentie worde aangedaan.

Voor den dagelijkschen gang van zaken in het bedrijf, zoowel

VAKVEREENIGINGEN

LEEGHWATER.

Oprichter A. Huet.

Vergadering op Dinsdag 23 November 1926, des avonds 8 uur, in Zaal 207 Gebouw W. en S. Nieuwelaan 76.

Voordracht te houden door den heer Prof. P. Meijer, eere-lid van het gezelschap. Ter inleiding van de excursie naar de suikerfabriek en de Minerva Motors S.A.

Het Bestuur stelt voor de Verificatie-commissie de volgende kandidaten:

H. J. Verkaik,
F. J. Philips,
M. H. Damme,

en verzoekt hun, die in gebreke bleven hunne contributies te betalen, deze alsnog vóór 15 Dec. te voldoen, daar anders een boete van 50 cents geheven zal moeten worden.

Excursie naar het Stampersgat en Antwerpen op 25, 26 en 27 November 1926.

Donderdag 25 November.

Vertrek Delft 7.46. Aankomst Roosendaal 9.26. Extra tram naar Stampersgat. Bezoek aan de Coöperatieve Beetwortelsuikerfabriek „Dinteloord”. Vertrek Roosendaal 3.56. Aankomst Antwerpen 4.41. Overnachten in Antwerpen (Grand-Hotel).

Vrijdag 26 November.

Des ochtends 9 uur. Bezoek aan de Bell Telephone Mfg Cy. Rue Boudewijns 18. Lunch in Restaurant des Milles Colonnes, Keizerlei 11. Des middags 2 uur. Bezoek aan de Minerva Motors S.A., Karel Oomsstraat 40. Overnachten in Antwerpen.

Zaterdag 27 November.

Des ochtends 9 uur. Bezoek aan de Antwerpsche havenwerken. Lunch Restaurant des Milles Colonnes. Des middags. Bezoek aan

de Haven-uitbreidingen (met autobussen). Vertrek Antwerpen 7.45. Aankomst Delft 10.07.

Te storten kosten f 25.—.

In deze kosten zijn niet begrepen de diners in Antwerpen, op Vrijdag en Zaterdag ($\pm 2 \times 15$ frs.).

Bewijs van Nederlandschap of paspoort meenemen.

Inteekelijst bij Van de Vaart.

Sluiting der lijst 20 November, 11 uur.

P. J. C. VOS, *Secretaris*.

CIVIEL EN BOUWK. STUD.-GEZELSHAP „PRACTISCHE STUDIE”.

Bouwkunde-excursie op Zaterdag 20 November 1926 naar het gebouw der levensverzekering-maatschappij „De Nederlanden” aan den Raamweg en her kerkje voor de Christian Science Gemeente in het park Zorgvliet te Den Haag, onder leiding van Dr. H. P. Berlage.

Vertrek met den trein van 1.15 uur uit Delft. ± 2 uur aan het gebouw der „Nederlanden”.

MIJNBOUWKUNDIGE VEREENIGING DELFT.

Ter royeering voorgehangen:

Ir. F. C. M. Wijffels m.i.

A. M. Böeseke.

W. M. KERSTEN, *Penningmeester*.

P. J. C. VOS, *Secretaris*.

Voordracht op Maandag 22 November 1926, des avonds 8 uur in zaal 96 van het Instituut voor Mijnbouwkunde.

Spreker Prof. P. Niggli, Hoogleraar te Zürich.

Onderwerp:

Die Entstehung der Erzlagerstätten.

Namens het Bestuur,

J. H. WESTERMANN,

Secretaris.

TECHNOLOGISCH GEZELSHAP.

Excursie naar Vlaardingen op Vrijdag 26 November 1926. Coöperatieve Superphosphaatfabriek.

Zie nadere aankondiging.

Nog steeds zijn er geen inzendingen genoeg voor den ALMANAK 1927

in de fabriek als op het kantoor, heeft men alles zoo rationeel mogelijk ingericht, om met zoo weinig mogelijk personeel uit te komen. Men is met de administratie per dag bij, terwijl kwartaal-balansen worden opgemaakt en gepubliceerd wat behalve een uitstekende maatregel, meestal ook een waar genot is, omdat men steeds op vooruitgang kan wijzen. De administratie is zeer eenvoudig en overzichtelijk en, waar eenigszins mogelijk, geschiedt boekhouding en controle met kantoormachines. Ook in de fabriek is alles tot in de kleinste handelingen nauwkeurig georganiseerd en bekeken. In de „Goodyear”-fabrieken te Akron hebben de loopjongens zelfs rolschaatsen, hetgeen een belangrijke besparing geeft op het aantal jongens in de fabriek, die naar het aantal boodschappen (gecontroleerd door een knipkaart) worden betaald.

In schijnbare tegenstelling met deze, tot in het uiterste doorgevoerde „efficiency” is het groote aantal laboratoria en het vele personeel voor wetenschappelijk onderzoek, de menschen voor het „research-work”, die tot taak hebben, het bedrijf te controleren en te verbeteren, of nieuwe procédés te zoeken. Met schijnbare verwisting, waarvan men zich geen voorstelling kan maken, worden voor dit doel menschen aangesteld en reuzengebouwen opgericht en geoutilleerd met de beste instrumenten. De practische Amerikaan is er ten volle van overtuigd, dat dit geld, waarvan het directe rendement niet in cijfers is uit te drukken, er in alle opzichten met een hoog percentage winst weer uitkomt. Door de enorme productie-capaciteit zijn dergelijke uitgaven mogelijk, zonder het bedrijf momenteel te veel te belasten.

Van overproductie is niets te merken, alleen in de automobielen-industrie beginnen zich symptomen voor te doen.

De werkweek van vijf dagen, door Ford onder mooi klinkende theoretische beschouwingen ingevoerd, verkeerde juist in het proefstadium, toen ik deze geweldige onderneming bezocht. Het feit, dat de omzet van Ford in Amerika sterk terugloopt, zooals vele Amerikanen mij verzekerden, acht ik een meer logisch en steekhoudend argument voor zijn verkorten werktijd dan andere oorzaken.

Het betalen van hoge loonen voor den geestdoodenden arbeid in de „Ford”-fabrieken, waar de menschen dag in, dag uit, jaar in, jaar uit, iedere minuut een en dezelfde handeling verrichten, geschiedt — zooals ik heb vernomen uit den mond van ingenieurs,

„surveyors”, bazen, monteurs en arbeiders, die bij Ford in dienst waren geweest — niet uit theoretische of idealistische overwegingen, maar om de eenvoudige reden, dat hij anders geen personeel kan krijgen. Om hen te binden, moet hij tevens huizen voor hen bouwen op voor den werkman zeer voordeelige condities, ook al weer om personeel te kunnen behouden. Het algemeen oordeel over Ford van de Amerikanen, die ik sprak, heeft mij verbaasd; dit luidde niet waardeerd en men kon zich de bewondering voor Ford in Europa niet begrijpen. Men erkende zijn groot organisatorisch talent, maar ieder, dien ik erover sprak, voegde en direct aan toe, dat men zulke menschen zoo veel in Amerika heeft. Dat men in dit opzicht niet verder ging dan een erkenning zonder groote waardeering voor den man, die op zijn 40ste jaar zijn eerste automobiel fabriceerde en thans, op zijn 63ste jaar, over de 250.000 menschen in dienst heeft, was mij aanvankelijk een raadsel. Als men zijn ketelhuis, krachtcentrale, ondernemingen voor half-fabrikaten, en fabrieken ziet, waar met mathematische zekerheid iedere minuut een tractor en een personenauto van den transportband wegdrijft, zonder dat er ook maar ooit één weigert of hapert, dan is de indruk zoo overweldigend, dat eerbied en bewondering toch zeker het allerminste mogen zijn voor den man, die zoo iets *alleen* in 23 jaar tot stand bracht, met gerin aanvangskapitaal en met uitschakeling van de geheele financiële wereld, die hem, waar zij maar kon, steed heeft tegengewerkt.

Na de vele gesprekken over Ford en zijn manier van zaken doen, is het mij duidelijk geworden, waarom men hierover in Amerika anders denkt dan in Europa en dit hangt ten nauwste samen met het Amerikaansche karakter. De Amerikaan is bij zijn practischen aanleg een idealist, en hoe onmeedoogend en cynisch hij dikwijls ook moge handelen in zaken en in het leven, waarin hij het „make money” als een sport beschouwt, toch blijft hij diep in zijn binnenste idealist, met neiging tot goede en groote daden, een neiging, die tevens aan zijn ijdelheid tegemoet komt. Hij vindt, dat de gemeenschap recht heeft op zijn steun, als hij groote kapitalen heeft verdiend, en de minder bedeedden verwachten eveneens een dergelijke politiek van hem. Millionnaires, als Dupont van de kleurstoffenfabrieken te Wilmington, die een groot ziekenhuis aan de stad cadeau deed en de exploitatie-kosten daarvan dekt door zijn

VAN DEN KLAPSTOEL

Nieuw Rotterdamsch Tooneel.

„Teddy, jij en ik” van Ducommier.

Gut ja juffrouw, 'k ben verlede week Donderdag naar de comedie geweest. M'n man zee tegen me, dawwe daar best heen konne, want 't was een heel fatsoenlijk stuk en je mos er erg om lache, had ie geleze. Nou ja, gelache heb ik wel, dat ken ik niet heete liege, maar alleen maar omdat me bure ook lachte, nou en die benne erg fijn hoor en die hebbe een wat nette winkel in de Peperstraat, maar ik docht bij mijn eige, 't stuk is toch eigenlijk niet zoo netjes als 't lijkt, want 't was van twee studente en een meissie dat daar de huishouing dee. Is dat nou netjes, dat doe je als fatsoenlijk meissie toch niet, daar benne wij getrouwde mensche toch voor? Afijn, d'r wier niets oneerbaars gezegd en de studenten dachte toen ze dronke ware nog aan trouwe ook. Nou dat smoessie kenne me, daar komp toch nooit iets van! En dan was er nog een gravin ook, die geen gravin was en die getrouwd was en toch ook weer niet en die met een van de studente een huwelijksreis ging make met een tandenborstel en een haarkam. Nou vraag ik je, hoe kan dat nou als je al getrouwd ben? En dan had die juffrouw die geen gravin was al eens met die andere student in een hotel gelogeed. Is dat nou netjes? En 'k was d'r nogal met me dochter, maar 'k zee tege d'r, 'k zee: Mies niet luistere hoor, 't is onzedelijk, nou en toen kreeg ze 'n kleur en zee: Waarom Moe! Zoo benne die meissies van tegeswoordig, ze wete niet eens meer wat onzedelijk is. Dat komp van de korte rokke en de studente!

Nou 't was erg goed dat 'r een paar studente in de zaal ware, je weet wel die net geen groen meer zijn, want nou konne ze zien hoe'n bende het wordt als wij niet meer voor ze zorge. Dat huishoudstertje ging namelijk weg hè, en daar had ze gelijk aan ook en toen werd het een reuze zwijnestal en toen moste ze zelf koke en stof afneme. Och mensch 'k heb me naar gelache. Een schild vierkante aardappels en bouwde d'r huissies van en de andere veegde de vloer en maakte meer stof dan ie weghaalde. En de melkboer kwam en toen bestelde ze 9 liter melk, voor z'n beie!, en toen liete ze hem de volgende week terugkomme, omdat ie geen kan bij zich had! De volgende week terugkomme net als de rekeningloopers! Nou maar 't stuk liep voor dat meissie netjes af, ze trouwden behoorlijk met elkaar, maar dat mot toch immers ook?

In de koffiekamer was 't wat gezellig. Bij een koppie koffie

schitterende planten- en bloemenkassen eens in de veertien dagen tegen 50 cts. voor het publiek open te stellen; als Eastman van de Kodak-fabrieken, die een muziekschool plus de exploitatiekosten ervan en een heel theater aan Rochester schonk; als Rockefeller, die verklaart, dat het zijn wensch is even onbemiddeld te sterven als hij begon, en thans links en rechts zijn millioenen weggeeft — die worden, niet alleen door enkelen, maar ook door de groote massa, geacht, geëerd en bewonderd.

Dit nu is geheel anders t.o.v. Ford. Ford gelooft niet in weldadigheid, zooals hij in den meest aangenamen vorm van zichzelf zegt, en hij voegt er de verklaring aan toe, dat men den mensch meer goed doet door hem werk te bezorgen, en dus de werkgelegenheid te verruimen, dan door hem iets cadeau te doen. Dit is natuurlijk in algemeenen zin absoluut juist, maar in bijzondere gevallen alleen het bewijs, dat men een verklaring bij de hand heeft, als men geen afstand kan doen van geld; in rond Hollandsch, als men gierig is.

Men neemt het Ford, den man met het grootste inkomen, (niet met het grootste kapitaalbezit) kwalijk, dat hij niets weggeeft en nooit iets doet voor anderen, of hij moet er zelf meer voor terugontvangen, hetzij in productie, hetzij in gerealiseerde waarde. Men vindt het algemeen onjuist, dat hij ook van het Amerikaansche idealisme „business” maakt en daarover boeken gaat schrijven — die in Amerika na lezing zeer weinig indruk maken, al was de oplaag geweldig, toen het bekend werd, dat Ford ging „philosopheeren”, zooals mijn zegslieden het uitdrukten. Ziehier de verklaring, hoe een groot man om een enkelen, van het karakter van den doorsnee-Amerikaan afwijkende karaktertrek niet die achting en waardeering van de menschen ondervindt, waarop hij toch zeker aanspraak mag maken, wegens de geweldige resultaten van zijn arbeid.

De Amerikaan is hartelijk, gastvrij en royaal; zijn privé- en huiselijk leven is voor Hollandsche begrippen echter ongenoeglijk, maar hij kent en wensch niet anders en is ermee tevreden. Zelf stelt hij geen andere eischen aan het leven dan zijn werk en in zijn weinigen, vrijen tijd beoefening van sport, vooral golf-spelen, en 's-zomers eenige weken met de auto de wildernis in, voor zoover dit laatste mogelijk is.

De Amerikaansche dames zijn zeer veeleischend en beschouwen

kreeg je een koekje toe, echt rejaal en d'r ware allemaal kennisse, te veel om op te noeme en de studente dronke in de pauze jenever, omdat ze anders het stuk niet konde snappe zeeë ze, het was hun te fatsoenlijk, nou, en nou vraag ik je, hoe kan dat nou? En ik vin dat de Doele nog best mee kan ook hoor. 't Is zonde voor God dat ze-n-hem gaan verandere, ze konne voor dat geld veel beter 'n nieuwe geriffermerde kerk erbij bouwe. Enz.

H.

AGENDA.

Vrijdag 19 tot Donderdag 25 November.

DELFT.

- Vrijdag 19 Nov. Societeit Phoenix: **XIVe Lustrum. Codolban.**
 Zaterdag 20 Nov. **Practische Studie. Bouwkunde Excursie.**
 Maandag 22 Nov. **Mijnbouwkundige Vereeniging. Lezing Prof. Niggli.**
Pract. Studie. Lezing Ir. Tellegen. Zaal 114, W. en W.
 Dinsdag 23 Nov. **Leeghwater. Prof. Meijer. Lezing Zaal 207, W. en S.**
Lezing Vrije Studie. Huib Luns.
 Donderdag 25 Nov. **Excursie Leeghwater.**

Toekomstagenda.

- Dinsdag 30 Nov. Christiaan Huygens. Prof. van Leersum over Melk.

DEN HAAG.

- Zaterdag 20 Nov. Kon. Schouw. : **Leontientje.**
 Zondag 21 Nov. Kon. Schouw. : **Wat is de waarheid? (2 uur).**
 „ **Leontientje (8 uur).**
 Maandag 22 Nov. Kon. Schouw. : **La Bohème (It. Opera).**
 Dinsdag 23 Nov. Kon. Schouw. : **De huizen van den Weduwnaar.**
 Woensdag 24 Nov. Kon. Schouw. : **De Naakten kleeder.**
 Donderdag 25 Nov. Kon. Schouw. : **Wat is de waarheid? (8 u. 15.)**

den man dikwijls als niet veel meer dan een werkobject, dat voor een behoorlijke verdienste heeft te zorgen. Zij gaan dikwijls tijden achtereen, met of zonder kinderen naar Europa „in order to make up their mind”, of om van de lage valuta in Europeesche landen te profiteren.

Het klimaat in O.-Amerika is ellendig; 's-zomers gloeiend warm, de atmosfeer verzadigd met waterdamp, en groote temperatuurswisselingen op een en denzelfden dag.

Als ik mij afvraag, hoe ik denk over de toekomst van een jong Hollandsch ingenieur in Amerika, dan is, na al wat ik zag en ondervond, mijn indruk niet twijfelachtig, want Amerika is hêt land voor den ingenieur. De Hollander is er gezien en geacht, als geen andere nationaliteit, en iemand met een goede gezondheid, goed verstand, stalen wilskracht en groote energie en die kans ziet een emigratie-visum op zijn pas te krijgen, heeft in het Amerikaansche bedrijfsleven 95 levenskansen tegen 5 in Holland. Iemand, die zijn leven zelf moet maken, zonder steun van ouders of familie, en bovengenoemde kwaliteiten bezit, kan het in Amerika oneindig veel verder brengen dan in Holland, hoe onaangenaam hem het privé- en openbaar leven ook zal aandoen. En mijn advies zou luiden: „Ga er zoo jong mogelijk heen, tracht door buitengewoon hard werken een kapitaal te verdienen, opdat ge op middelbaren leeftijd nog wat van het leven kunt genieten”. En als gij U ook dan nog niet aan het Amerikaansche privé- en openbaar leven hebt kunnen aanpassen, wat ik mij volkomen zou kunnen begrijpen, geniet dan Uw verder leven op een plaats, waar men U de vruchten van Uw arbeid niet voor het grootste deel, in den vorm van belastingen weer afneemt.

Iemand, die, na volbrachte studie in Delft, over een der bovengenoemde eigenschappen van hoofd en karakter niet beschikt, moet nooit naar Amerika gaan, noch een leidende plaats in de Hollandsche industrie wenschen, maar hij zoeke in òns land een baantje op één der vele overbodige overheidsbureaux of laboratoria. Hij kan ervan overtuigd zijn, dat voor zijn onnutten arbeid het hard en productief werkende deel van het Nederlandsche volk, ook in de toekomst, met dezelfde gelatenheid als tot heden, zijn belastingpenningen zal opbrengen.

FIRMA V. D. SCHOOT
Horloger - Opticien - Sporthorloges
Speciaal adres voor Reparatiën.
HIPPOLYTUSBUURT 13 - TEL. 599

Garage de Phoenix.
CLUBGARAGE
D.S.M.
NAAST DE SOCIETEIT
Reparatie-Inrichting
voor **Motoren en
Automobielen**
STOCK
GOODYEAR BANDEN
AANBEVELEND
W. ROUKEMA,
PHOENIXSTR. 28 - TEL. 372

Artistieke
Bloembinderij

„FLORAL ART”

HOUTTUINEN 24a
TELEFOON 980
FA. GEBR. VAN DER VALK

N.V. KINESIS

OFFICIAL **Ford** DEALERS

DELFT, POORTLANDLAAN

TELEFOON No. 906

N.V. E. LEVY'S INSTALLATIEBUREAU
ROTTERDAM

TELEFOON No. 6315 - LINKER ROTTEKADE 104-105

SPECIALITEIT IN:

Hotelporcelain, -Zilver en Glaswerk

Leveranciers van de Studenten-Sociëteit „de Phoenix” Delft, e.a.

HERSTELPLAATS

VOOR AUTO EN BOOTMOTOREN

T. VELDHUIS, Houttuinen 24, Tel. 548

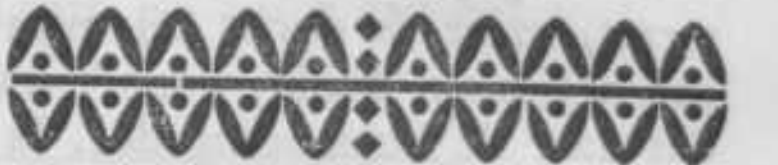
Reclame aanbieding
DICTATEN

Onze prijzen zijn de laagste

ORTT & Co's
Handel Maatschappij
Rotterdam

Vloeibaar Zwaveligzuur
Vloeibaar Koolzuur
Vloeibaar Ammoniak
Citroenzuur, Wijnsteenzuur
Etherische Oliën, Essence
Onschadelijke Kleurstoffen

Fa D. MEIJER

Voldersgracht 3.4

Telefoon 287
OPGERICHT 1888

Speciaal adres voor:
**Bureau-ministere
Boekenkasten
Boekenmolens
Bureau-fauteuils
Club fauteuils
Divans en Divandekken**

Groote keuze:
**Oud-Hollandsche
Meubelen, Sarongs
Slendangs en diversen
kussens en kleedjes**

J. P. DE KONING

HIPPOLYTUSBUURT 24
Leverancier van het D.S.C.

in
**Hoeden en
Heerenartikelen**

Ontvangen:
**Gekleurde
Overhemden
Rokoverhemden
— Rokvesten —
Winterartikelen
enz. enz.**

BOKSEN.
PHYSICAL-CULTURE.

Privaat- en Clublessen, Zoo-
wel „Sport-” als wedstrijd-
boksen kan beoefend worden.
Groote frissche Zaal met
koude en warme douche.

Aanbevelend,

K. L. SCHULP
Kockstraat 12, Den Haag
Leider der Studenten Sport-
vereën. „Odin” afd. Boksen.

STEUNT ONZE
ADVERTEERDERS

HET JUISTE ADRES

HEES & CO DELFT
FABRIKANTEN VAN MUZIEKINSTRUMENTEN
IN PLAATSEN WAAR HOG NIET VERTEGENWOODIGD AGENTEN GEVINDEN

Eet en drinkt

in

Royal

Standard Lunchroom

Hippolytusbuurt 12-14
Telefoon 1183

Prima consumptie
Nette bediening
Lage prijzen

Iedere Donderdag-, Zaterdag-
en Zondagavond CONCERT

J. Naaktgeboren

AANNEMER VAN
Timmer-, Metsel-
en Betonwerken

NIUWE PLANTAGE 122a
Telef. 530 - Postrek. 48742

CENTRALE COMMISSIE.

VERSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN DER
CENTRALE COMMISSIE VAN NOVEMBER
1925 TOT NOVEMBER 1926.

1. Samenstelling in November 1925:

H. A. G. Hazeu,	Voorzitter.
H. E. Jaeger,	Scheepsbouwk.-afgev., tevens Secretaris-Penningmeester.
J. M. Dijkgraaf,	Werktuigk.-afgev.
J. L. G. Tersteeg,	Electrotechnisch-afgev.
J. A. Beckering Vinckers,	Civiel-afgev.
G. C. Lange,	Bouwkundig-afgev.
E. L. de Groot,	Technologisch-afgev.
J. ten Hagen,	Mijnbouwkundig-afgev.

De heer H. E. Jaeger zag zich genoodzaakt in April zijn functie neer te leggen en droeg de secretaris-penningmeester-functie over aan den heer J. A. Beckering Vinckers, terwijl als Scheepsbouwkundig-afgev., de heer J. A. M. Verschure in de commissie zitting nam.

De samenstelling der Commissie in November 1926:

H. H. Bourdrez,	Voorzitter.
H. Meyer,	Civiel-afgev., secr.-penningm. Nieuwe Plantage 62.
J. M. Dijkgraaf,	Werktuigbouw.-afgev.
F. Smit,	Electrotechnisch-afgev.
H. E. R. van Herwijnen,	Scheepsbouwkundig-afgev.
S. J. van Embden,	Bouwkundig-afgev.
L. L. W. van Soest,	Technologisch-afgev.
J. G. van Blom.	Mijnbouwkundig-afgev.

2. Enquête over het repeteeren.

De voornaamste werkzaamheden der C.C. in het afgelopen jaar bestonden uit het nader uitwerken van de in het jaarverslag 1924-1925 gepubliceerde resultaten van de enquête over het repeteeren. Eenige hoogleraren nl. hadden de wensch te kennen gegeven, de percentages van het aantal repeteerende studenten, gescheiden naar de verschillende vakken uitgewerkt te zien.

Tevens deelde de „Commissie van Overleg met de Studenten” aan de C.C. mede, dat zij op de jaarlijksch met de C.C. te houden vergadering „middelen om het repeteeren tegen te gaan” wenschte te bespreken.

Door de verschillende afgevaardigden werden de inzenders der enquête over ieder der hoofdvakken verdeeld in 6 groepen, t.w. gerepeteerd en geregeld college geloopt, gerepeteerd en ongeregeld college geloopt, gerepeteerd en niet college geloopt, enz. en deze cijfers werden, toegelicht met grafieken en vergezeld van eene korte samenvatting van de bij de enquête naar voren gekomen wenschen, aan de verschillende afdelingen toegezonden. Het zou te ver voeren al deze cijfers hier weer te geven; slechts zij hier het volgende medegedeeld. Voor wiskunde W. E. S. en C. (zgn. groote wiskunde) werd door ongeveer 30 % der inzenders gerepeteerd en géén college geloopt, door 25 % gerepeteerd en ongeregeld college geloopt en door ongeveer 20 % niet gerepeteerd en geregeld college geloopt. Iets gunstiger waren deze cijfers voor Natuurkunde (resp. 25 %, 28 % en 20 %, terwijl bij toegepaste mechanica het college bezoek beter bleek te zijn. Gunstig vooral waren de cijfers voor technologiën, waar voor de theoretische vakken behalve de theoretische mechanica door ongeveer 50 % der inzenders geregeld college werd geloopt en niet gerepeteerd.

In aansluiting met deze cijfers werd door de C.C. een schrijven opgesteld, waarin die maatregelen werden genoemd, welke h.i. direct zouden zijn uit te voeren en het repeteeren zouden tegen gaan, welk schrijven der Commissie van Overleg ter bespreking op de in Maart te houden vergadering werd toegezonden.

3. Vergadering van de commissie van Overleg met de C.C. op 1 Maart 1926.

a. De Hoogleraren uitten als hun meening, dat de resultaten der enquête door hen niet als juist konden worden aanvaard, aangezien slechts 30 % der ingeschrevenen hun medewerking hierbij hebben verleend. De C.C. deelde mede, dat deze enquête door haar op verzoek der hoogleraren was gehouden, dat zij meende geen betere resultaten dan de reeds gepubliceerde te kunnen krijgen, en dat er h.i. geen redenen bestonden deze niet als een juiste „steekproef” te beschouwen.

De hoogleraren hadden wel de overtuiging, dat er te veel gerepeteerd wordt. Zij meenen echter, dat 70 %, voor het aantal repeteerenden voor sommige vakken, te hoog is. Van hoogleeraars zijde zou het zeer worden toegejuicht, indien men de studenten er toe kon brengen, om het repeteeren als iets abnormaals te beschouwen. De docenten konden zich niet zonder meer bij de resultaten der gehouden enquête neerleggen.

b. De moeilijkheden door den aankomenden student met de wiskunde ondervonden, een der eerste oorzaken van het repeteeren, waren volgens de C.C. grootendeels te wijten aan het feit, dat de examens uitsluitend gericht waren op het maken van vraagstukken, waarvoor een routine noodig was, niet te verkrijgen door alleen college te loopen, wél te verkrijgen door repeteeren. Gezien de onmogelijkheid om bij het groote aantal studenten het aantal mondelinge examens uit te breiden, stelde de C.C. voor aan het schriftelijk examen (meestal 3 vraagstukken in 3 uur) en zgn. „kleine zitting” — als bij toegepaste mechanica voor W.E.S.M. — toe te voegen, waarop korte theorie-vragen ter schriftelijke beantwoording worden gesteld.

Hoewel de hoogleraren toegaven, dat het niet gewenscht was, dat de examen-vraagstukken te ingewikkeld worden gemaakt (als norm beaamden zij, dat een candidaat, die het cijfer 8 kan behalen, in de helft van den daartoe beschikbaren tijd een vraagstuk kan oplossen), meenden zij dat juist voor de technische studie de toetssteen voor het wiskunde-examen moest blijven: het oplossen van vraagstukken, terwijl het opstellen van korte theorie-vragen hen onmogelijk leek.

De eenige oplossing, volgens de professoren, is, om zooveel mogelijk het mondeling afnemen van het examen te bevorderen.

Van hoogleeraarszijde werd voorgesteld, ter verkrijging eener betere enquête, bij de geslaagden van dit jaar te onderzoeken hoeveel procent repeteerde of niet. Het bezwaar van vrees is dan opgeheven, want zij zijn immers geslaagd. De C.C. is echter van meening, dat deze enquête geen andere resultaten dan de voorgaande te zien zal geven.

c. Verder werden besproken de vraagstukkencolleges. De C.C. merkte op, dat deze ook in dit opzicht zeer gunstig zouden werken, doch slechts als zij met niet te groote tusschenpoozen voor een kleine groep studenten door den hoogleraar zelf worde gegeven of anders door één der assistenten, die hier werkelijk geschikt voor is. De betreffende hoogleraren antwoordden, dat van de vraagstukken-colleges door vele goede assistenten gegeven, te weinig gebruik gemaakt werd.

d. Tenslotte verzocht de C.C. de hoogleraren te overwegen of voor sommige afdelingen een vermindering der theoretische vakken (wiskunde, natuurkunde, mechanica) niet mogelijk zou zijn.

H.i. was de tijd die de gemiddelde student aan deze vakken besteedt (3—5 jaar tegen 2 jaar voor zijn eigenlijk technische vakken) niet evenredig aan het nut, dat zij voor zijn toekomstige werkring hebben, terwijl bij de groote uitbreiding der technische wetenschappen in de laatste jaren deze wegens tijdgebrek vaak onvoldoende konden worden onderwezen.

De rector sprak als zijn persoonlijke meening uit, dat er liever op de technische vakken moest bezuinigd worden. Immers het verschil tusschen middelbare Technische Scholen en T. H. zit in het feit, dat men op de eersten minder den nadruk op theoretische grondslagen legt. Er moet echter een compromis gesloten worden, misschien zal na eenige jaren het compromis moeten worden herzien.

e. De hoogleraren eindigden met de mededeeling, dat zij geen maatregelen konden en zouden willen nemen om het repeteeren tegen te gaan en dat de verbetering in deze van een verbeterd inzicht der studenten uit zou moeten gaan.

4. Nieuwe examen-regeling.

Aangezien de hoogleraren van meening bleven, dat de nieuwe examen-regeling gehandhaafd moest worden, meende de C.C. dat het nutteloos zou zijn de protest-actie tegen deze examen-regeling voort te zetten.

Geenszins is hiermede echter haar oordeel over de nieuwe examen-regeling en het afschaffen der tentamina gewijzigd. Een ieder heeft — in de laatste 2 jaar kunnen waarnemen hoe — vooral voor de candidaats-examens in de minder omvattende zgn. „technische” vakken, veel meer wordt gerepeteerd dan vroeger het geval was, als gevolg van de oopenhooping der werkzaamheden in de laatste maanden voor het examen, een toestand die zeker niet in de bedoeling kan hebben gelegen van de voorstanders dezer regeling.

Helaas bleek nog aan het begin van de cursus 1926—1927 dat in dezen met de wenschen der studenten geen rekening wordt gehouden uit het feit, dat door de Afdeling Werktuigbouwkunde de tentamina geheel zijn afgeschaft.

5. Circulaire betreffende hogere wiskunde op de H.B.S.

Hiertoe aangespoord door de ontstellende cijfers betreffende het repeteeren voor en het aantal afgewezen kandidaten voor de prop. examens, besloot de C.C. stappen te doen teneinde te bewerkstelligen, dat men algemeen op de H.B.-Scholen facultatieve cursussen in de beginselen der hogere wiskunde zouden worden gegeven ten bate van de a.s. Delftenaren, welke hierdoor met eenigen vasten grond onder de voeten een beter resultaat zouden bereiken. Hiertoe werd een circulaire (afgedrukt in „de Spiegel” No. 9 2e jaargang) rondgezonden aan alle Directeuren van H.B.-Scholen en rectoren van Lycia in Nederland.

Tot haar genoegen mocht de C.C. van enkele Directeuren antwoord ontvangen, dat zij het voornemen hadden een dergelijken cursus in te voeren, van anderen dat bij hen een dergelijken cursus al eenige jaren met succes werd gegeven, terwijl ook eenige niet genegen waren hiertoe mede te werken.

De heer Dr. E. Jensema, inspecteur M.O., verzocht de C.C. om nadere inlichtingen in verband met een door een commissie onder voorzitterschap van den heer E. J. Dijksterhuis, op te stellen: „ontwerp-lerenplan voor de wiskunde, natuurkunde, etc. op de H.B.S.”.

Deze commissie was zoo vriendelijk na voleindiging harer werkzaamheden een exemplaar van dit ontwerp-lerenplan aan de C.C. te doen toekomen; het bevat een voorstel om eenige hogere wiskunde op de H.B.S. als verplichtend examen-vak in te voeren.

De C.C. antwoordde aan genoemde commissie, dat zij zich niet competent achtte te beoordeelen in hoeverre deze verzwaring van de wiskunde stof, van uit het standpunt van de H.B.S. gezien, wenschelijk of nuttig zou zijn; doch dat de invoering ervan zeker de moeilijkheden, welke vele jongerejaars-studenten te Delft ondervinden, voor een groot gedeelte zal wegnemen. Zij vestigde er echter de aandacht op, dat de in het ontwerp-lerenplan genoemde hogere wiskunde-stof veel uitgebreider was dan zij ter bereiking van het door haar gestelde doel noodzakelijk achtte.

6. Besprekingen met de Afdeling der Algemeene Wetenschappen.

a. Naar aanleiding van het op de vergadering met de C. v. O. behandelde, wendde de C.C. zich schriftelijk tot de afdeling der Alg. Wetensch. met het verzoek om, waar tegen een zgn. „kleine zitting” overwegende bezwaren bleken te bestaan, zoo mogelijk het aantal mondelinge examens te vergrooten, zoodat een afwijzen alleen op het schriftelijk examen tot de groote zeldzaamheden zou gaan behooren. Hoewel de C.C. op dit verzoek geen definitief antwoord mocht ontvangen, meent zij wel te hebben opgemerkt, dat het aantal mondelinge examens een weinig is vergroot; tevens echter schijnen deze examens veel moeilijker te zijn afgenomen dan vorige jaren.

b. Naar aanleiding van een aantal van studenten zijde — schriftelijk zoowel als mondeling — ontvangen aanvragen, verzocht de C.C. de afdeling te bewerkstelligen, dat die kandidaten, welke tegelijkertijd het P1 en P2 examen aflegden, mondeling afzonderlijk en in de juiste volgorde voor de P1 en P2 stof worden geëxamineerd.

Het feit had zich nl. voorgedaan, dat enkele studenten, welke voor de 2de maal het P1 examen aflegden en hier dus goed voor waren voorbereid, doch geen tijd hadden gehad zich de P2-stof volkomen eigen te maken, ten gevolge van een examineeren voornamelijk over de P2-stof voor beide deelen werden afgewezen. De afdeling antwoordde op dit verzoek in zooverre bevestigend, dat zij mededeelde met dezen wensch rekening te zullen houden. Tot haar leedwezen moest de C.C. ná het examen vernemen, dat wederom eenige studenten eerst over de P2, daarna slechts kort over de P1-stof werden geëxamineerd, met het bovengenoemde gevolg. Zij betreurt het ten zeerste, dat door de hoogleraren in de wiskunde blijkbaar zoo weinig waarde aan de wenschen der studenten wordt gehecht.

7. Examenuitslagen.

De heer Strick van Linschoten, secretaris van Curatoren, was zoo vriendelijk aan de administratie der T.H. toestemming te geven, aan de C.C. op haar eventueel verzoek statistisch materiaal betreffende de examen-uitslagen te verstrekken. De C.C. stelt er prijs op den heer Strick van Linschoten, op deze plaats haar hartelijken dank voor zijn welwillende medewerking te betuigen.

Aantal geslaagden in % van het aantal kandidaten:

	P ₁	P ₂	P.	C ₁	C ₂	C ₁ + C ₂	C ₃	C _{2a}	C _{2b}	C ₁ + C _{2a}	C
Weg- en Waterbouwk.	56,4	61,1	—	58,6	85,4	42,8	—	—	—	—	—
Bouwkunde	—	—	31,8	83,3	86,6	—	43,7	—	—	—	—
Werktuigbouwkunde	58,-	68,9	—	61,3	—	—	—	71,7	83,3	61,1	—
Scheepsbouwkunde	66,6	50,-	—	60,-	—	—	—	100	—	75,-	—
Electrotechniek	60,1	65,5	—	50,-	83,3	78,7	—	—	—	—	—
Scheik. Technologie	63,4	64,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnbouwkunde	—	—	66,6	50,-	61,5	16,6	—	—	—	—	—

In deze cijfers zijn diegene, die geslaagd zijn na een her-examen niet medegerekend.

8. Colleges Philosophie.

Zeer tot leedwezen van allen, die zijne colleges volgden, was Prof. Ir. G. Wattjes verhinderd deze gedurende de cursus 1925-1926 voort te zetten. De C.C. meende echter, dat zij niet verder de financieele verantwoordelijkheid voor colleges filosofie op zich kon nemen daar slechts een klein aantal studenten hiervan profijt heeft.

Toen nu de heer Ir. B. Wigersma uit Haarlem zich bereid verklaarde eenige colleges over natuurphilosophie te geven, verleende de C.C. hare medewerking door intekenlijsten neer te leggen waarop diegenen, die deze colleges wenschten te volgen, en ook in de kosten wenschten bij te dragen, konden teekenen. Het aantal intekenaars op deze lijst bleek echter onvoldoende om de kosten te dekken, zoodat deze colleges verder zijn gestaakt.

9. Studie en vooruitzichten van den ingenieur.

Aangezien de laatste herdruk van deze brochure reeds in 1924 was uitgegeven en de economische toestanden zich sinds dien vrij belangrijk hadden gewijzigd, werd een geheel nieuwe bewerking voorbereid. In overleg met hoogleraren hunner afdeling werden door de afgevaardigden de desbetreffende hoofdstukken geschreven en samengevat en van een inleiding voorzien door voorzitter en secretaris. De rector-magnificus was zoo vriendelijk in een voorwoord deze brochure aan te bevelen, waarvoor de C.C. bij dezen nog gaarne haar erkentelijkheid betuigt.

Ongeveer 200 exemplaren werden rondgestuurd, 300 ter verkoop bij de firma Waltmann in depot gegeven. De Handleiding-vereeniging droeg zorg voor de uitgave en verkoop.

10. Archief.

Het archief bleek zich in desolaten toestand op de zolders van de vroegere Universiteits-boekencentrale te bevinden.

Van ieder der drukwerken werd één exemplaar uitgezocht, waardoor aan het archief van den secretaris een volledige serie jaarverslagen etc. werd toegevoegd.

Voortgegaan werd met het verzamelen van studie-programma's van buitenlandsche inrichtingen voor Technisch Hooger Onderwijs.

11. Overeenkomst met het officieel orgaan van het D.S.C. „de Spiegel”.

Met de redactie van „de Spiegel” en den Senaat van het D.S.C. werden besprekingen gevoerd met als resultaat een overeenkomst tusschen de C.C. en de redactie van „de Spiegel” (afgedrukt in „de Spiegel” van 5 Febr. 1926) waarin „de Spiegel” tevens tot officieel orgaan van de C.C. werd verklaard en de financieele verhoudingen werden geregeld.

12. Handleiding-Vereeniging.

Aangezien deze vereeniging in zijn thans bestaande toestand zeer slecht werkt, zal worden getracht hierin verbetering te brengen, door deze vereeniging zoo mogelijk met de C.C. te laten samensmelten.

Er werden besprekingen gevoerd met het bestuur van bovengenoemde vereeniging.

Als resultaat van deze worden de volgende veranderingen in de C.C. met 't oog op de samensmelting voorgesteld:

a. Afgevaardigden naar de C.C. worden tevens commissarissen van de Handleiding-vereeniging.

b. De voorzitter der C.C. wordt ook voorzitter der Handleiding-vereeniging.

c. Aan de C.C. wordt één persoon toegevoegd, die zich belast met alle administratie van de Handleiding-vereen. en tevens de financiën beheert.

Als overgangsbepaling werd het volgende voorgesteld:

Diegene, die op 't moment lid is van de Handl.-vereen., behoudt het voorrecht om de thans bestaande Handleidingen tegen gereduceerde prijzen te kunnen koopen.

Het stelsel van leden wordt geheel opgeheven.

Deze voorstellen zullen echter eerst in de vakvereeniging-vergaderingen besproken worden, eerst daarna kan de C.C. besluiten tot de samensmelting.

13. Werkzaamheden in de afdelingen.

Civil: Besprekingen werden gevoerd met Prof. Kist over de assistentie op de teekenzalen. Aan de studenten werd namelijk steeds in dezelfde volgorde assistentie verleend. Aangezien deze aan een vaste plaats gebonden zijn, werden de achterste plaatsen zeer laat op den middag geassisteerd. Hierin werd verbetering gebracht, doordat de ééne middag aan het begin van de teekenzalen, de andere middag aan het einde begonnen werd. De volgorde der assistentie werd vooruit bekend gemaakt.

Werktuigkunde: Besprekingen werden gevoerd met Prof. Meyer betreffende moeilijkheden welke waren ontstaan, doordat een zeer groot aantal studenten op verbrandingsmotoren wenschten al te studeeren en de hierdoor noodzakelijk geworden kunstmatige beperking van dit aantal.

Electrotechniek: Aangezien bij het Verslag van den stand der studie en examens etc. de afgevaardigde electrotechniek zich had onthouden van een opsomming van de voor deze afdeeling gewenschte studievermindering, worden nu de bij de enquête nog meer naar voren gekomen wenschen betreffende de studieregeling samengevat in een rapport.

De voorgestelde veranderingen betroffen v.n.l. een vermindering van de toegepaste mechanica, een invoering van speciale colleges in de werktuigbouwkunde voor de electrotechnici, invoering van een college materialenkennis der electrotechniek en omwerking der examenstof teneinde het C₁-examen wat te ontlasten.

De C.C. stelt het op hoogen prijs, dat genoemde voorstellen het onderwerp hebben mogen zijn van verschillende vergaderingen en conferentie's in en buiten de afdeeling, hoewel zij het betreurt, dat door overbelasting der betreffende docenten (waardoor geen aparte colleges voor electrotechnici konden worden gegeven) de meeste der wenschen niet konden worden vervuld.

Scheepsbouwkunde. In deze afdeeling zijn geen kwesties ge-rezen, waarbij de C.C. bemiddelend is opgetreden.

Bouwkunde: Besprekingen werden gevoerd betreffende vermindering van teekenswerk, terwijl aan Prof. Gips verzocht werd een gecommiteerde bij het examen handteekenen te benoemen.

Scheikundige Technologie. In het afgelopen jaar had het Be-stuur van het Technologisch Gezelschap eenige besprekingen met Prof. J. C. Andriessen, die in den cursus 1925—1926 belast werd met de algeheele verzorging der werktuigkunde-opleiding der a.s. scheikundige ingenieurs. Zoo werd de wenschelijkheid overwogen om de desbetreffende colleges te houden in een der zalen van het Chemisch Laboratorium aan de Westvest en werd er eene verandering gebracht in de exameneischen voor het werktuigkundig practicum.

Prof. Dr. M. de Haas kon de bezwaren tegen het college Mi-croscopie, geuit via de enquête der C.C. en door het bestuur ter kennis van Z.H.G. gebracht, tot ons leedwezen niet deelen.

Prof. Dr. C. J. van Nieuwenburg verklaarde zich bereid om ten allen tijde de chemici tentamen af te nemen in het door Z.H.G. van Prof. Ir. I. P. de Vooy's overgenomen college Glas en Aardewerk.

Voor uitvoeriger uiteenzetting der onderwijsbenoemingen, die meer deel uitmaakten van de werkzaamheden van het T.G. be-

stuur dan van die der C.C. moge verwezen worden naar het binnen kort te verschijnen Jaarverslag van het Techn. Gezel-schap.

Mijnbouwkunde: Nog steeds wacht deze afdeeling op eene be-vredigende oplossing voor onderwijs in de electrotechniek. Hoewel uit de in 1925 gehouden enquête is gebleken hoe sterk deze behoefte bij de Mijnbouwkundigen wordt gevoeld, is voor den cursus 1926-1927 dit facultatieve college helaas weer vastgesteld op een uur, dat reeds is ingenomen door het i. c. belangrijker en boven-dien verplicht college Mijnkunde.

Mocht de C.C. dit jaar met haar werkzaamheden weinig direct resultaat hebben geogst, zij hoopt dat het door haar onderhouden contact tusschen hoogleeraren en studenten zijn goede uitwerking — zij het dan ook indirect — niet zal hebben gemist.

Een ieder ingewijde zal het zijn opgevallen, hoe in de laatste jaren onder de studenten algemeen een onverschillige hier en daar zelfs een vijandige stemming heerscht, tegenover zaken be-treffende de T.H. en hun studie. Dat hier de fout niet alleen bij de studenten moet worden gezocht, moge blijken uit het feit, dat in het laatste studiejaar, zoovelen uit de bovengenoemde categoriën hun houding geheel veranderen en met *enthousiasme en goed succes hun studie beëindigen*.

Het zijn moeilijke en vaak tegenstrijdige opgaven, welke aan de T.H. gesteld worden en de C.C. zal het ten allen tijde op hoogen prijs stellen de hoogleeraren bij de oplossing dezer vraagstukken, naar beste weten, van advies te dienen.

Ook wenschen wij er de aandacht op te vestigen, dat de C.C. slechts dán haar werk naar behooren kan verrichten, indien zij kan rekenen op de voortdurende belangstelling en medewerking der studenten.

Namens de Centrale Commissie:

H. MEYER, *Secretaris*.

Delft, 1 November 1926.

SPREEKUR C.C.

Maandag 12.30—1.30 uur, O. Delft 79

MODERNE
BLOEMBINDERIJ
WESTLANDSCHE
SNIJBLOEMEN
MAGAZIJN

UW ADRES

VOOR ALLE VOOR-
KOMENDE BLOEM-
WERKEN

Gediplomeerd Bloemist.

Aanbevelend

P. J. van der GAAG

Spoorsingel 43

Fa. G. Molenaar's
Schoenwerk
heeft een
reputatie

WIJNHAVEN
TELEFOON No. 917

Alcoholvrije
Dranken

Punch

f 1.20 p. flesch, f 0.60 p. 1/2 flesch

Ananas (Bowl)

f 1.25 per Liter.

W. DE HOOGH

OUDE DELFT 152

TELEFOON No. 15

C.W. van der Snel
TELEFOON 65
POSTREKENING 44178
KOORNMARKT 68
DELFT

Vleeschhouwerij
1e KWALITEIT
Rund-, Kalfs-, Varkens-
en Lamsvleesch.

ECHTE GEIMPORTEERDE
Russische SIGARETTEN

(Importeur W. Pronk & Co. Amsterdam)

Roma

20 STUKS 30 CENT

Tula

20 STUKS 40 CENT

BIJ 1000 STUKS 10% KORTING

Verkrijgbaar bij

H. HEKMAN OUDE DELFT 97

J. HILLE
BOTERBRUG 7
SCHOOLSTRAAT 2a
TELEF. 1009 - DELFT

Behangerij
Verhuizingen
Stoffeerderij

FILIAAL HILLEN

Rotterdamscheweg 2a

NEEMT PROEF VAN
ZIJN BEKENDE SIGA-
RENMERKEN EN ALLE
VOORKOMENDE MER-
KEN SIGARETTEN,
ZOOALS:

**SIMON ARZT,
SALONICA, ENZ.**

Beleefd aanbevelend,
De Chef: H. L. JANSSEN
TELEF. INT. 294

Restaurant DIE PORT VAN CLEVE

N.Z. Voorburgwal naast
het Hoofdkantoor
AMSTERDAM

De vooraanstaande positie die
de Poort sedert 1870 steeds heeft
weten te handhaven, maakt voor
ieder de keus gemakkelijk waar-
heen men in Amsterdam het
- - beste kan gaan voor - -

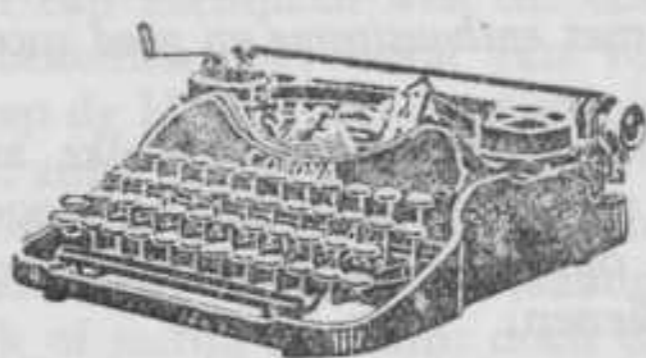
Lunch en Diner

Stoombleekerij en
Chemische Wasscherij
„Ozon”, Voorburg
Telegram-Adres: Ozon-Voorburg
Telefoon Int. 19-20

Wasscherij van alle
soorten Goederen.

SPECIALE AFDEELING
Fijngoed - Strijkerij

Volledig tarief op aanvraag
verkrijgbaar.

No. 4 f 185.-
No. 3 f 150.-

**Dictaten
Voordrachten
Proefschriften
Brieven**

IMPORTEURS:
Ruys' Handelsver. Rotterdam
AGENTEN: Th. v. LEIPSIG
WIJNHAVEN - DELFT

Boekhandel & Drukkerij W. D. Meinema
Hippolytusbuurt 4 — Telefoon 160 — Delft

Ruime keuze:

St. Nicolaas-cadeaux

N.V. KONINKLIJKE PHARMACEUTISCHE FABRIEK, VOORHEEN

BROCADES & STHEEMAN

MEPPEL - AMSTERDAM - DORDRECHT - SNEEK

Levert ALLE CHEMICALIËN voor ALLE DOELEINDEN
KLEURSTOFFEN voor BACTERIOLOGIE, MICROSCOPIE enz.

- VRAAGT ONS PRIJSOPGAVE -

F.M.D.v.d.GAAG

TELEFOON No. 1061
's morgens 8 tot 's avonds 7 uur

is de eenige meubel-
leverancier van de
Societeit PHOENIX

GEEN WINKEL
alleen werkplaats
VOORSTRAAT 66^A

Spekslagerij

Oude Kerkstraat 9
Telefoon 178

Specialiteit in fijne
VLEESCHWAREN

OPGERICHT 1863

1e KLAS ZAAK HIER
TER STEDE.

Aanbevelend,
A. M. STEIJGER.

HOTEL CENTRAL
CAFE-RESTAURANT WIJNHAVEN 6-7
HUIS VAN DEN EERSTEN RANG

H. NIJHOF

M. E. BAIJENSE :: DELFT
— KLEERMAKERIJ —
28 VLAMINGSTRAAT 28
DAMES- EN HEERENKLEEDING
— ELEGANTE MODELLEN —

HOFLEVERANCIER
VAN H. M. DE KONINGIN

Steeds eerste kwaliteit

Levert U de

Luxe Brood-, Koek-
en Bescuitbakkerij
A. W. UNGER
Markt 21 - Tel 222

H. H. STUDENTEN

GROSSAT'S GEBAK OF KOEKJES

bij een kop thee of koffie is
een fijne Delicates

Neemt U eenmaal proef en
overtuigt U van onze kwaliteit

**Fantasietaarten, Slagroom
enz. vanaf f 1.00**

Vleesch, Croquetten en Pasteitjes à
- 20 cent per stuk -

Vakkundige bereiding, eerste klas
grondstoffen uiterst billijke prijzen

Patisserie Française
Vrouwenrecht 9 - Tel. 1047

J. Baretta Delft

Voorstraat 105 - Tel. 151
Postrekening No. 109854

Koopman
en Commissionair in
**GROENTEN
EN FRUIT**
voor binnen- en buitenland

Leverancier
Societeit „Phoenix”

A. G. ZIMMERMAN

BANKETBAKKER - KOK
Choorstraat 33 - Telef. 1190

HET ADRES VOOR

Fijne koekjes, Gebakjes
- - en Bonbons - -
Gelegenheidstaarten
en alles wat tot het vak
- - behoort - -

DINERS - SOUPERS
Koude en warme schotels
Pasteitjes - Croquetten

Fa S. WOLTERBEEK'S

Fijne vleeschwaren-,
Comestibles-,
Delicatessenhandel

De Oudste (opgericht 1868)

De fijnste kwaliteiten!
De grootste sorteringen!

WIJNHAVEN 19 - TELEFOON 199

HET GEVAL KLAUS.

Lezer, kent Gij het boek: „Der Mensch als Idiot?“ Het standaardwerk op het gebied der waanzin? Ik zal U hieruit het geval Klaus navertellen.

De oorzaak van de ongeneeslijke krankzinnigheid van den jongen man lag tamelijk in het duister.

Met vrij groote zekerheid viel vast te stellen dat de patiënt oorspronkelijk student was aan een technische hoogeschool en reeds daar in de beperkte kring van zijn kennissen voor een zonderling doorging.

Zoo zegt men dat hij op een avond aangetroffen werd, terwijl hij bezig was uit een courant alle letters *h, e, m, l, a* en *r* te knippen. Over het doel van dit vermoeiende, maar door hem uiterst nauwkeurig verrichte werk, wilde hij zich niet uitlaten.

Tijden lang merkte men niets bijzonders aan hem: hij studeerde, beklom 's-zomers bergen, speelde een klein beetje piano en ging wel eens naar een concert. Wel was het zijn vrienden opgevallen dat hij na het hooren van muziek altijd min of meer opgewonden was, maar bij niemand wekte dit argwaan, men kon zich namelijk heel goed voorstellen, dat de een of andere buurdame in de zaal hiervan de oorzaak zou zijn.

Hadden zijn vrienden echter geweten, hoe 's-avonds die muziek in hem nawerkte en hem de prooi deed zijn van de vreeselijkste *visioenen*, zij waren reeds toen met hem naar een psychiater gegaan.

Maar zij vermoedden niets en lieten hem alleen, als hij 's-nachts worstelde op zijn eenzame legerstede en de slaap niet kon vatten.

Soms stond hij op, sloop naar zijn zitkamer, opende angstig rondspiedend de geheime lade van zijn bureau, haalde eruit de doos met de letters *H, E, M, L, A* en *R*, graaide erin, drukte de doos aan zijn hart en ging gerust gesteld slapen, zijn schat onder zijn kussens.

Een paar maal werden zijn gevoelens hem de baas, ging hij aan zijn tafel zitten, *schreef hij*... Op onverklaarbare wijze wist hij deze producten van zijn toen reeds zieke geest in het Studentenblad geplaatst te krijgen, onder het mom van een muziek-recensie! Zijn vrienden haalden hun schouders op; zij gingen roeien, dat was gezonder dan muziek zeiden ze.

Toen werd Klaus plotseling méér dan waanzinnig....

Maanden was hij opgesloten geweest, zoo gaat de verhandeling verder, toen één van zijn vroegere vrienden hem kwam opzoeken. „Gevaarlijk is hij niet“ zei de geneesheer-directeur tot den bezoeker, „zooals de meeste dikke menschen is hij eerder goedig“.

Toch eenigszins angstig om zijn kameraad terug te zien, betrad zijn vriend de cel.

Klaus stond op en zei: „Mahler!“

„Hoeveel?“ antwoordde zijn vriend slagvaardig; hij wilde een studentikoos antwoord geven, hopende dat Klaus zich de oude studentensfeer zou herinneren.

't Liep anders want Klaus zei: „De derde!“, en ging door: „Weet je die beek? En die boerderij?“

Om hem af te leiden zei zijn vriend: „Met die aardige melkmeid?“

Klaus hoorde niet en vervolgde: „Die boerderij met dat groote waterrad? Dat rad drijft de karnmachine. Kan je het je voorstellen, altijd dat water en dat draaiende rad en die ratelende machine en het klotsen van de melk!“

Steeds door! Eeuwig! *Mahler!* Ja eeuwig Mahler, in alles wat je doet, in alles wat is, steeds het Goddelijke, steeds Mahler!

De wind suist, de wolken jachten, de boomen groeien, het koren rijpt, Mahler!

Weet je die mestvaalt achter de boerderij, afval van groenten, vischresten, sardineblikjes, *Pyper!* Geloof je me soms niet? Overal zie je *Pyper* naast Mahler, zooals de kroeg naast de kerk! Weet je wat het symbool van *Pyper* is? De bekende tonnen uit onze studie-stad!“

Hier viel zijn vriend hem in de rede en begon te praten over oude toestanden en kennissen en zichtbaar kalmeerde Klaus.

Plotseling wierp hij zich snikkend aan de voeten van zijn vriend en vertelde. Vertelde hoe hij jarenlang Mahler had verafgood, vertelde van de letters, die hij om zijn vrienden om den tuin te leiden in een verkeerde volgorde had opgeplakt, vertelde hoe hij op een avond het derde „symphonietje“ van *Pyper* had gehoord, hoe hij

toen ziek was geworden, dat hij nu in een krankzinnigengesticht zat en toch was hij niet gek! „De tweede van Beethoven was toch vervelend, *Pyper* had toch met wat technisch geknoei een symphonie in elkaar gezet. Maar Mahler! De beek, het rad, de karnmachine! En *Pyper* het substituut voor een behoorlijke riorleering!“

Gebroken verliet zijn vriend hem. „Ongeneeslijk“ zei de directeur meewarig....

CEREBOS.

HET „SYMPHONIETJE“.

Schelden zonder meer is geen kritiek.

Hoe word ik kritikus? „Und zum Schluss...“

Nee maar, beste Mijnheer Kloos, nu gaat ons Willempje Pijpertje toch heusch te ver; hoe durft dat verwaande knaapje zoo maar met een symphonietje voor den dag te komen, en liefst nog wel met zijn derdetje!

Ja, en dan te bedenken dat zulke walgelijke productjes nog een „minimum op den voorgrond doen treden“, om van het vreeselijke maximum op den achtergrond maar te zwijgen!

Wat een lamlendig gevoel moet dat geweest zijn toen die „nare, grijze, doodsche tint“ U voor den geest werd getooverd; zoo'n intens gemeene toovenarij toch, het moswarachiesniemagge!

Nee hoor! U hadt groot gelijk om zoo dapper mee te helpen aan het „omverfluiten“ van dat broze kalkzandsteen prutsbouwerijtje (ik houd ook niet van zoo'n architectuur, de klanken buiten beschouwing latend).

Hè, nu hoop ik maar dat het symphonietje meteen voor goed is weggefloten — heelmaal weg — pfff — foetsie!!

O ja, dan stond er in den Spiegel ook nog dat kritiekje van zekeren „W. B. K.“, en liefst nog wel over muziek. Gelukkig duurde dit product niet langer dan driekwart kolomlengte, die toch al ruimschoots voldoende was om van dat gedaas meer dan genoeg te krijgen. Daarbij een stijl om van om te vallen..... Slechts een nare, grijze, doodsche tint tooverde deze verkrachting van 't gezond verstand op groote schaal, mij voor den geest.

En dan te durven spreken van muziekkritiek en zichzelf een muziek-kritikus te noemen. De verwaandheid van dezen knaap moet dan toch wel verregaand zijn. Een kritikus die op zoo-demonstratieve wijze blijk gaf van zijn taak zeer slecht te kennen, te onderschatten en te verkrachten, moest dan toch in de eerste plaats een beetje meer bescheidenheid betrachten en zich geen titels aanmatigen welke hem ten eenen male onwaardig bleken te zijn.

Het walgelijk product was dan ook van allen geest ontbloot, bleek uitsluitend tot stand te zijn gekomen door akelig, hol gedaas en een zekere dosis pedanterie.

Enfin, het resultaat was naar, in en in náár! Een broze kalkzandsteen prutsbouwerijtje, die na de eerste de beste lezing zonder meer de prullemand werd ingegoooid, absoluut werd vernietigd.

(„Maria Ivogun“, vrij bewerkt naar het oorspronkelijke manuscript).

Ja, Mijnheer Kloos, dat was Uw kritiek, niet meer en niet minder. U noemde Pijper's Symphonie een puzzle. Blijkbaar kon U deze puzzle niet oplossen en toen is U maar gaan schelden! Waarom niet liever gezwegen? Waarom dan niet gewacht totdat U in de gelegenheid bent geweest deze symphonie nog eens te hooren, ook eens door een ander orkest gespeeld met een anderen dirigent

(nl. een andere opvatting van het werk te hooren, dus hoegenaamd niet bedoeld als desappreciatie van Dr. Pierre Monteux en het Concertgebouw-orkest.)

En mocht U voor Uzelf dan nóg niet het gevoel hebben dat U het werk nu begrijpt, gaat U het dan een derde maal hooren, net zoo lang tot dat U het muziekwerk in kwestie wél hebt begrepen, objectief begrepen.

En eerst dan, Mijnheer Kloos, eerst dan en niet eerder moogt gij Uwe subjectieve gevoelens aangaande instrumentatie, opbouw, klankeffecten, enz., enz. laten meespreken. En dan nóg. Al vindt U persoonlijk de „klanken-architectuur” niet fraai, dit alleen mag geen reden zijn om een muzikale schepping te „sloopen”!

Ik heb Pijper's derde Symphonie nog niet gehoord (en toch durf ik dit alles te schrijven! Bèh, dat had U niet gedacht!) en onthoud mij dus voorloopig vanzelfsprekend van elke beschouwing of kritiek. Maar zoo lang U mij niet kunt aantonen dat er werkelijk principieele fouten zijn in de structuur; welke die fouten zijn en in hoeverre daardoor het geheel al of niet aannemelijk wordt, zoolang heeft Uw oppervlakkige wijze van bekritisieren hoegenaamd geen waarde.

Dat U deze Symphonie niet begrepen hebt blijkt ook al uit het feit dat U niets hebt vermeld omtrent de vertolking ervan door het orkest. En voor een kritikus die een recensie wil geven van een concert-uitvoering is juist het kritiseren van die uitvoering de voornaamste taak. Maar dat kan hij ook alleen doen wanneer hij het uitgevoerde werk begrijpt. Wanneer hij het temperament en de daaruit voortvloeiende bedoeling van den componist in diens werk begrijpt (afgezien van persoonlijke waardeering!) dan kan en mag hij kritiek uitoefenen op de wijze waarop de uitvoerende kunstenaar(s) het werk van den *scheppenden* kunstenaar ten gehore heeft (hebben) gebracht.

Natuurlijk heeft ieder kunstenaar ook zijn eigen, persoonlijke opvatting van een bepaald muziekwerk. Maar het gaat er juist om in hoeverre die opvatting al of niet overeenkomt met de bedoeling van den componist. Slechts wanneer het temperament van den uitvoerenden kunstenaar geheel en al hetzelfde is als dat van den componist of wanneer de eerste, ondanks verschil in temperament zich volkomen kan indenken in den laatsten en hem dientengevolge ook volkomen begrijpt, dan kan de uitvoering in letterlijken zin volmaakt zijn en kan elke kritiek achterwege blijven (ik laat het technische gedeelte van de uitvoering hier geheel buiten beschouwing).

In alle andere gevallen zal de waarde eener uitvoering ervan afhangen in hoeverre de beide opvattingen samen gaan of tegen elkaar in druischen. En dat is het oogenblik voor de kritikus om zijn open aanmerkingen te maken, die dan zuiver en alleen de bedoeling hebben om te laten zien in hoeverre de uitvoering muzikale waarde heeft gehad.

En nu, Mijnheer Kloos, nu hoop ik dat U de bedoeling van mijn artikel zult hebben begrepen. De wijsgeer Descartes heeft beweerd dat: „goed geleefd heeft hij, die in 't verborgene heeft geleefd”. ('t is heusch waar, Mijnheer Kloos; zie college Prof. Valckenier Kips!). Doet U dat ook eens een tijdje; ten minste, alleen wat betreft de rubriek „musicalia” in dit blad.

En als U dan een tijd veel en aandachtig (en ook welwillend, Mijnheer Kloos!) hebt geluisterd, bijvoorbeeld naar..... Willem Pijper's derde Symphonie, keert dan weder en verblijdt ons met uwe beschouwingen over „die absolute Wert der Symphonischen Schöpfungen des 20. Jahrhunderts in ihrer Beziehung auf das Genie Gustav Mahlers”.

Met vriendelijke groeten,

t.à.v. BERGERAC.

Beste Bourdrez,

Naar aanleiding van uw inzending op de enquête van „de Spiegel” in het vorige nummer moet ik werkelijk het volgende zeggen.

Ik wil u niet aavallen op 't feit dat gij uw zeer, zéér krasse meening zonder eenige argumentatie geeft (zooals ge wel eens meer doet)

dat hindert mij niet zoo heel erg, ik geloof desalniettemin dat gij dit alles werkelijk meent. Maar waar wij in zoo vele opzichten geestverwanten zijn, wil ik toch trachten U Uw onredelijkheid in dezen aan te toonen.

De hoofdgedachte van Uw stuk die al het kwade zoekt in de onvolmaaktheid van onze instellingen is een kenmerk van Uw jaren. Er is een periode in ons leven dat wij al het ellendige en onaesthetische in dit leven wijten aan de gebrekkigheid der maatschappelijke instellingen. Toch wil ik U zeggen, dat afgezien van het feit dat hetgeen de mensch maakt gelukkig nooit volmaakt zal zijn; de verhoudingen in de wereld veel meer afhankelijk zijn van de individuele cultuur der menschen en hun opvattingen dan van geijkte instellingen.

Wanneer ik U uitlating over het „blijheidenvolk met zijn breede gebaren” beschouw dan moet dit natuurlijk symbolisch opgevat worden.

Inderdaad weten wij allen dat deze oude mos, weliswaar natuurlijk naar de behoefte van den tijd gewijzigd, nog immer bestaat.

Och en ik kan mij Uw jeugdige voorliefde voor deze primitieve gevoelens zoo goed indenken.

Maar beste Bourdrez wanneer gij ouder zult worden, en Uw primitieve gevoelens met U, wanneer gij nog veel geleefd zult hebben en nimmer verslapt zijt in Uw ijver en hardnekkigen strijd om een aesthetisch mensch te worden, dan zullen Uw primitieve gevoelens allengs evolueeren!

Wanneer gij, beste vriend, nog vele ervaringen van allerlei soort zult verzameld hebben, wanneer Gij nog vele malen zult getracht hebben Uw kort leven te genieten, getracht hebben Uw hartstochten met breede eenvoudige gebaren te bevredigen, dan zult Gij, indien Ge een verstandige en een dankbare leerling van het allesonderwijzend noodlot zijt, U langzaam aan bewust worden van minder eenvoudige, minder rechtstreeksche, minder primitief eerlijke doch eindeloos fijner en gecompliceerder gebaren dan die welke Uw jeugdige beginners-onhandigheid U veroorloofde te maken.

Alles moet Gij leeren! Ik wil U dus zeggen om mij tot onsonderwerp te bepalen: nadat Gij nog vele vrouwen in Uw armen gedrukt zult hebben, zult Gij, misschien allengs de groote supreme levenskunst leeren kennen, zult Gij misschien ten slotte ontdekken het achter zeven ondoordringbare muren verscholen licht, het tooverachtig verblindende eenige licht, welks stralen vermogen te doorboren de donkere nevelen die het leven om ons heen weeft.

De Liefde!

Van Liefde in Uw beschouwing helaas géén woord!

Echter wanneer Gij eens een dag in Uw leven een vrouw kunt liefhebben en dat zou wel eens nog gedurende Uw studententijd kunnen zijn, dan zal dat waarschijnlijk wel zoo'n meisje wezen als b.v. uw zusjes zijn, als Uw moeder eens was, begrijpt Ge mij, zoo ééne, welke met één breed gebaar achterover te werpen U niet bevredigen zou.

En wat wilt Ge dan toch? Van haar afzien? Ondanks Uw groote liefde? Wilt Ge dat ze Uw maitresse zal worden zonder meer? Of verbiedt Uw eigen hypocrisie en die Uwersoortgenooten haar dat onverbiddelijk door alle eeuwen?

Vindt Ge het eigenlijk zóó gewetenloos, dat Ge haar voor altijd trouw belooft, hetgeen als Ge waarlijk liefhebt de natuurlijkste drang van Uw hart is. En dat zij U in ruil daarvoor 't liefste en 't kostbaarste wat zij te geven heeft, schenkt: zichzelf!

Waarde Bourdrez wanneer Ge eenmaal Uw Sturm und Drangperiode geheel te boven zijt dan zal 't U Uw geluk ook niet meer vergallen dat Uw ouders 't goedvinden.

Zoo is 't ook gegaan met Uw eerste sigaret, 't mocht niet; toen was 't heerlijk om te doen, Uw vader was wijs en zeide; „Rook dan maar!” Toen werd ge er misselijk van en Uw genot was bedorven.

Nu moogt ge echter nog van thuis en savouereert desondanks Uw Muratti!

Verder is 't toch ook bij andere verhoudingen dan verloving gebruikelijk om 's-menschen lusten in een bedekt hoekje bot te vieren.

Wat Gij hierover verder beweert, is, vergeef mij de uitdrukking, brutaal, onaesthetisch en vooral naïf.

Tenslotte nog dit: Wordt niet cynisch. Ik weet 't wel, voor menschen als Gij en ik, die veel weten, veel lezen, veel denken en vooral veel leven, die opstaan en naar bed gaan met altijd dezelfde gedachte, is niets makkelijker dan cynisch te worden. Maar beste vriend Gij vergist U wanneer ge denkt dat toe te geven aan deze neiging U gelukkig zal maken, weliswaar zal Uw cynisme U voor eenige teleurstellingen in 't leven behoeden maar 't zal U ook verhinderen in Uw wezen te doen doordringen de superbe harmonie en de peillooze aesthetiek die 't leven en de wereld hier en daar verborgen houden.

J. BAUDUIN.